

DÜNYA METEOROLOJİ ÖRGÜTÜ (WMO) KLİMATOLOJİ KOMİSYONU 15. OTURUMU

19-24 Şubat 2010

ANTALYA

ÖZET

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde Antalya'da düzenlenen ve 19 Şubat 2010 tarihinde başlayan WMO Klimatoloji Komisyonu 15. Oturumu Belek-Antalya'da gerçekleştirildi.

WMO Klimatoloji Komisyonu 15. Oturumuna Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU, Dünya Meteoroloji Örgütü Türkiye daimi temsilcisi ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü Sayın Mehmet ÇAĞLAR, Dünya Meteoroloji Örgütü Genel Sekreteri Sayın Michel Jarraud ve 14. Komisyon başkanı Sayın Pierre Bessemoulin birer açılış konuşması ile katılmışlardır.

Komisyon, oturumunun 1. günü öğleden sonraki bölümde Aday Gösterme ve Seçim Komitelerini belirlemiştir.

Komisyon, oturumunun 2. gününde 2010-2014 tarihleri arasındaki 4 yıllık dönem için Komisyon (CCI) çalışmalarını yürütecek ve 2015 yılındaki 16. Klimatoloji Komisyonu oturumunu düzenleyecek yöneticilerini seçerek çalışmalarını devam ettirdi. Bu kapsamda delegeler ittifakla; 15. Klimatoloji Komisyonu (CCI) Başkanlığı için Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Okyanus ve Atmosfer Teşkilatından (NOAA) Dr. Thomas C. PETERSON, Başkan Yardımcılığı için Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünden Serhat ŞENSOY'u seçmiş bulunmaktadır.

Komisyon bölgesel dengeleri de koruyarak 8 OPAC Alt Başkanını da seçmiştir.

Komisyon daha sonraki günlerde çalışma dokümanları üzerinde görüşmeler yapmış, ve delegelerin önerileri ile bazı çalışma dokümanları güncellenmiştir.

189 ülkenin üyesi olduğu Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın dört yılda bir yaptığı Klimatoloji Komisyonu 15. Toplantısına yaklaşık 80 ülkeden 250 bilim adamı, uzman ve delege katılım sağlamıştır. Komisyon çalışmalarını 24 Şubat 2010 Çarşamba günü tamamlamıştır.

1. OTURUM AÇILIŞ KONUŞMALARI, 19 ŞUBAT 2010

Oturumun açılış bölümünde Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU, Dünya Meteoroloji Örgütü Türkiye daimi temsilcisi ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü Sayın Mehmet ÇAĞLAR, Dünya Meteoroloji Örgütü Genel Sekreteri Sayın Michel Jarraud ve 14. Komisyon başkanı Sayın Pierre Bessemoulin birer açılış konuşması yaptılar.

Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Çevre ve Orman Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu, Antalya'da düzenlenen Dünya Meteoroloji Teşkilatı 15. Klimatoloji Komisyonu Toplantısına iştirak ederek burada bir konuşma yaptı.

Konuşmasında Dünya Meteoroloji Teşkilatının daimi organlarından olan Klimatoloji Komisyonunun, üye ülkelerin uzmanlarından oluştuğuna dikkati çeken Bakan Eroğlu, komisyonun iklim servisleriyle ilgili üye ülkelere katkılarda bulunduğunu, uymakla yükümlü oldukları usul ve esasları belirlediğini kaydetti.

Teknik komisyonların dört yılda bir toplandığını, bu oturumlara, teknik komisyon üyesi uzmanların ülke delegasyonu olarak katıldıklarını anlatan Eroğlu, bu oturumlar sırasında bir sonraki dört yıllık dönem için ilgili komisyonun başkan ve başkan yardımcısı seçilirken uzman panelleri ve çalışma gruplarının da şekillendiğini dile getirdi.

Bu yıl da komisyonun yeni yönetim kadrosunu seçeceğini ve önümüzdeki dört yıl için yapılacak işleri planlayacağını belirten Bakan Eroğlu, şöyle konuştu:

"İklim sistemi, okyanus, buz küre, yer küre, biyosfer ve atmosfer arasındaki karmaşık etkileşimlerin bir neticesidir. Bu karmaşık sistemi anlamak için gözlemler çok önemlidir. İklim, genellikle uzun yıllar boyunca hemen hemen aynı kalan ortalama hava durumudur. Hava durumu ise bir bölgedeki sıcaklık, rüzgar, yağış gibi parametrelerin kısa süreli değişimlerini gösterir. Bildiğiniz üzere hava ve iklim sınır tanımaz. Bizler atmosfer davranışlarını analiz etmek, tahlil etmek, anlamak ve tahmin etmek zorundayız."

Çevre ve Orman Bakanı Eroğlu, geçen yıl Eylül ayında Cenevre'de toplanan 3. Dünya İklim Konferansı'nın en önemli çıktısının İklim Servisleri İçin Küresel Bir Çerçeve Kanunu'nun teşkil edilmesi kararı olduğunu hatırlattı. Bu kurumun iklim servisleri alanındaki büyük bir ihtiyacı karşılayacağına inandığını vurgulayan Eroğlu, sözlerine şöyle devam etti:

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin 4. değerlendirme raporuna göre son 100 yılda küresel ortalama sıcaklıklarda 0,74 santigrat derece artış olmuş ve bilim adamları 21. yüzyılın sonuna kadar küresel ortalama sıcaklıklarda önemli yerel farklılıklarla birlikte 2-6 derece arasında artış beklemektedirler."

Bakan Eroğlu, Türkiye'nin 26 Ağustos 2009 itibarıyla Kyoto Protokolü'ne resmen taraf olduğunu da hatırlattı.

Türkiye'nin iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı en hassas bölgeler arasında bulunan Akdeniz havzasında yer aldığını belirten Bakan Eroğlu, bakanlığın koordinasyonu ve ilgili bütün kurum ve kuruluşların işbirliğiyle ülkenin önceliklerini tanımlayan Ulusal İklim Değişikliği Strateji Belgesi'nin hazırlandığını kaydetti.

Bakan Eroğlu, Bakanlığına bağlı Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün aylık, mevsimlik, yıllık ve uzun yıllık iklim değerlendirmeleri yaptığını vurgulayarak, bu değerlendirmelerin Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın "İklim Durum Raporları"na da katkı sağladığına dikkati çekti.

Çevre ve Orman Bakanı Eroğlu, kurumun uluslararası çalışma gruplarına aktif katılımının da sağlandığına vurgu yaparak, yakın zamanda Dünya Meteoroloji Teşkilatı 6. Bölge Bölgesel İklim Merkezi olduğunu ve web sitesi aracılığıyla Doğu Akdeniz'deki 10 ülkeye iklim görüntüleme ve mevsimlik tahmin ürünleri sunduğunu ifade etti. Eroğlu, "Geçtiğimiz günlerde bu web sitesini ziyaret ettim. Günde 3 milyon kişi bu siteyi ziyaret ediyor" diye konuştu.

Eroğlu, bu iklim tahmin ve bilgi hizmetlerinin bölgedeki su, tarım, balıkçılık, sağlık, ormancılık, ulaşım, turizm, enerji ve afet risk yönetimi gibi hassas sektörlerin karar alıcılarına bilgi sağlayarak bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu kaydetti.

Bakan Eroğlu, Hava tahminlerinde de DMİ'nin yüzde 90 başarı oranına ulaştığını, son olarak Antalya ve Edirne'de yaşanan sel felaketinde önceden yapılan uyarılar sayesinde daha fazla can ve mal kaybının önüne geçildiğine dikkati çekti.

Eroğlu, küresel iklim değişikliğine de işaret ederek, "Küresel kriz çıkmasaydı, küresel iklim değişikliği dünyanın birinci gündemi olacaktı" dedi

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü Mehmet ÇAĞLAR

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü Mehmet Çağlar da kurum olarak ülke genelinde 450 noktada iklim, hava tahmini ve erken uyarılara yönelik yer ve yukarı atmosfer gözlemleri yaptıklarını anlattı. Uluslararası işbirliğiyle uyduların her 15 dakikada bir gözlemler yaptığını değerlendiren Çağlar, dört yerde de radar gözlemlerinin devam ettiğini, radar gözlemi sayısının yakında 10'a yükseleceğini bildirdi.

Hava tahmini ve erken uyarıların kurum tarafından yapıldığını kaydeden Mehmet Çağlar, bu gözlemler sayesinde turizmden sağlığa, adaletten tarım ve ulaşım sektörüne kadar pek çok sektöre bilgi sağlandığını ifade etti.

Mehmet Çağlar, iklim değişikliğinin ortaya çıkardığı problemlerin, kalkınmanın önüne ciddi engeller çıkardığını ve bu engellerin gün geçtikçe artması yüzünden ülkelerin yeni tedbirlere başvurma zorunluluklarının ortaya çıktığını belirtti. Çağlar, şunları söyledi:

"Antalya'da düzenlenen Dünya İklim Araştırma Programı Ortak Bilimsel Komitesinin 31'inci oturumu ve Değişen İklim ve Sürdürülebilir Kalkınma İçin İklim Hizmeti Talepleri Teknik Konferansı'nda 1980'den 2007'ye kadar meydana gelen felaketlerin yüzde 90'ının doğal afetler olduğu ve ölümlerin yüzde 70'i, ekonomik kayıpların ise yüzde 75'ine meteorolojik, hidrolojik veya iklimle ilişkili, fırtınalar, seller, kuraklıklar, ekstrem sıcaklıklar gibi olayların sebep olduğu belirtilmiştir."

Dünya Meteoroloji Örgütü Genel Sekreteri Michel Jarraud

Daha sonra kürsüye gelen, Dünya Meteoroloji Örgütü Genel Sekreteri Sayın Michel Jarraud, "Benim için WMO Klimatoloji Komisyonu 15. oturumunun açılışına katılmak bir zevktir. WMO adına, Türkiye Cumhuriyeti'ne Ekselansları aracılığıyla, bu güzel şehir Antalya'da bu toplantının ev sahipliğini yapmaları nedeniyle şükranlarımı sunuyorum.

Eski coğrafyada Anadolu'nun bu bölgesi "Pamphylia" olarak biliniyordu. "Pamphylia"nın anlamı "bütün oymakların yurdu" demektir ve tüm delegeleri evlerindeymiş gibi hissettiren Pamphylia "nın bir WMO toplantısına ev sahipliği yapması anlamlıdır.

Dünya Meteoroloji Örgütü Türkiye daimi temsilcisi ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü Sayın Mehmet Çağlar'a minnettarlığımı sunuyorum. Aynı zamanda bu toplantının başarılı geçmesi için mükemmel düzenlemeler yapan ve sıcak ev sahipliği sunan onun görevlilerini de kutluyorum.

DMİ, WMO'nun ilk üyesidir ve 1949'dan bu yana WMO Programlarını ve faaliyetlerini destekleyen bir geleneği vardır. Ayrıca "Değişen İklim ve Sürdürülebilir Kalkınmaya Yönelik İklim Hizmetleri İhtiyaçları" konulu teknik konferansa ev sahipliği yaptığınız için WMO adına teşekkürlerimi sunarım.

Kasım 2005 yılında Pekin'de yapılan 14. Komisyon toplantısından bu yana görev yapan Başkan Pierre Bessemoulin, Başkan yardımcısı Wang Shourong, Açık Alan Programı Grupları, Uzman Ekipleri ve Raportörlere katkıları için teşekkür ederim.

Tüm katılımcılara WMO üyeleri ve ortak kuruluşların temsilcilerine çok sıcak bir hoş geldiniz demek istiyorum.

Bu 4 yıllık dönemde, iklim sorunları alaka kazanmaya devam etmiştir. Bu gelişmeye paralel olarak, WMO ekonomik krize ve sıfır nominal büyümeye rağmen iklimi anlamak için artan oranda çaba göstermeye devam etmektedir.

Ancak, bu sınırlamalar bile, bizim toplum olarak iklim sorunları alanında bu ara dönemde önemli kilometre taşları başarmamıza engel olamadı. Bazılarından bahsetmem gerekirse:

- WMO'nun alt sponsorluğunda çalışmalarını süren IPCC, 4. Değerlendirme Raporu'nu başarı ile bitirmiş ve iklim değişikliğinin gerçek olduğunu ve sosyal, ekonomik ve çevre sektörlerinin bu değişime duyarlı olduğunu göstermiştir.
- IPCC aynı yılın sonunda prestijli Nobel Barış Ödülü ile bu başarısını vurgulamış oldu.
- Onyılık sistematik iklim gözleme ve görüntüleme, güvenilir araştırma, başarılı tahmin ve modellemeler WMO'nun başını çektiği ve 189 Üye ülkenin Meteoroloji Servislerinin uygulama ve servisleri, iklim değişkenliği ve değişiminde bilinen başarılarla katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda, iklim değişikliği için çalışmaya acil yeni bir boyut eklemiştir.
- 2 yıl önce Bali'de yapılan COP 13 toplantısında BM Genel Sekreteri, zamanımızın en belirleyici sorunu olarak iklim değişikliğini göstermiştir.
- BM Sisteminin benzeri görülmemiş bir ölçekte uluslararası eylem için etkili bir kanal olarak sinerjiyi maksimize etmek ve böylece dublikasyonları ortadan kaldırmak ve optimize etmek çabaları vardır. Bu bağlamda, WMO ve UNESCO ortaklaşa çapraz kesim konusu "İklim bilimi: bilim, değerlendirme, izleme ve erken uyarı" da yol almıştır.
- Benzer şekilde, İklim değişikliğine etki, uyum ve hassasiyet Nairobi Çalışma Programında yer almıştır.
- Bildiğiniz üzere geçen yıl Eylül ayında WCC-3 toplandı. Hükümet Başkanları, Bakanlar ve delegeler oybirliği ile ve bir deklarasyon ile bilim tabanlı ve kullanıcı isteklerine yönelik iklim hizmetleri için "İklim Servisleri İçin Küresel Çerçeve Kurumu'nun oluşturulması kararını aldılar.
- WCC-3'e cevap olarak WMO 12 ay görev yapacak ve raporlarını 16. Dünya Meteoroloji Kongresinde (Cenevre, 2011) sunacak bir Görev Gücü oluşturmuştur.

Ekselansları, Sayın Başkan, Kıymetli meslektaşlar, hanımefendiler, beyefendiler;

Komisyonunuzun Dünya İklim Veri ve izleme bağlamında liderlik sorumluluğu vardır. WMO iklim sistemi görüntülemeyi çeşitli zaman dilimlerinde arttırmaya devam etmektedir. WMO şu an GPC, RCC, RCOF gibi merkezlerinin sayısını arttırmaya çalışmaktadır. Özellikle bilgi erişim araçları ve iklim değişikliği analizi için iklim izleme sistemi geliştirmektedir. Bu mekanizmaların giderek proaktif olarak iklim anomalilerinde zarar azaltıcı olarak kullanıldığı ve topluluklara yardımcı olduğu kabul edilmektedir.

Önümüzdeki dört yıla baktığımızda CCI için yalnızca heyecan verici fırsatlar değil, aynı zamanda büyük sorumluluklar görmekteyiz.

Son olarak, yine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne minnettarlığımı ifade etmek istiyorum ve Antalya'da zevkli bir konaklama, başarılı ve verimli bir oturumu tüm delegelerimiz için istiyorum." dedi.

2. SEÇİMLER

2. 1. Başkan ve Başkan Yardımcısının Seçimi

Komisyon, oturumunun 2. gününde 2010-2014 tarihleri arasındaki 4 yıllık dönem için Komisyon (CCI) çalışmalarını yürütecek ve 2015 yılındaki 16. Klimatoloji Komisyonu oturumunu düzenleyecek yöneticilerini seçerek çalışmalarını devam ettirdi. Bu kapsamda delegeler ittifakla; 15. Klimatoloji Komisyonu (CCI) Başkanlığı için Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Okyanus ve Atmosfer Teşkilatından (NOAA) Dr. Thomas C. PETERSON, Başkan Yardımcılığı için Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünden Serhat ŞENSOY'u seçmiş bulunmaktadır.

2.2. OPACE Alt Başkanlarının Seçimi

Komisyon oybirliği ile

OPAG 1- İklim data ve veri yönetimi için Alt başkan olarak

Çin'den Song Lianchun ve
Avustralya'dan William Wright

OPAG 2- İklim değişikliği Analiz ve Görüntüleme için Alt başkan olarak

İspanya'dan Manola Brunet ve
Fas'tan Fatima Driouech

OPAG 3- İklim bilgi ve tahmin servisleri için Alt başkan olarak

Japonya'dan Kiyohanu Takano ve
Fransa'dan Jean Pierre Ceron

OPAG 4- İklimsel Uygulamalar ve servisler için Alt başkan olarak

Hollanda Antilerden Albert Matris
Ekvator'dan Rodney Martinez'i seçmiş bulunmaktadır.

3. ÇALIŞMA DOKÜMANLARI ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

Çalışma Dokümanları üzerinde yapılan görüşmelerde alınan en önemli karar Komisyonunun WP 13'e göre Uzman Grupları anlamında küçülme kararı almasıdır. WMO ve delegelerden gelen öneriler doğrultusunda on dört Uzman Grubundan sadece 5'inin devam etmesine; diğer dokuz tanesinin ise tekrar oluşturulmamasına karar verilmiştir.

Komisyon çalışmalarını 24 Şubat 2010 Çarşamba günü tamamlamıştır.